

Analýza uplatnitelnosti absolventů s těžkým postižením na trhu práce

Specifická část

Středočeský kraj

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

Seznam autorů:

PaedDr. Pavlína Baslerová, Ph.D.

prof. PaedDr. Mgr. Jan Michalík, Ph.D.

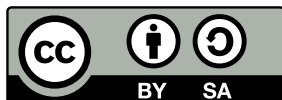
Mgr. Jaromír Mašťalík, Ph.D.

Mgr. Lucie Volemanová

Mgr. Radka Svobodová

Lenka Někňžová

Bc. Veronika Smoláková

Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons BY-SA (Uveďte původ – Zachovejte licenci).
Licenční podmínky najdete na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

OBSAH

Úvod	4	kapitola 4 SOCIÁLNÍ SLUŽBY V KRAJI PODÍLEJÍCÍ SE NA PODPOŘE OSOB S TĚŽKÝM ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	20
kapitola 1 ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	5	4.1 SR, SAS a STD	21
kapitola 2 OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM V KRAJI	6	4.2 Denní stacionáře (DS)	22
2.1 Počet osob s průkazem ZTP	7	4.3 TS, DOZP, CHB a PSB	23
2.2 Počet osob s invalidním důchodem	8	4.4 Odlehčovací služby (ODLS), osobní asistence (OSA)	24
2.3 Počet osob s příspěvkem na péči	9	4.5 Odborné sociální poradenství	25
2.4 Počet žáků s podpůrným opatřením 4. a 5. stupně	10	kapitola 5 AKTIVITY DALŠÍCH ORGANIZACÍ V KRAJI ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU OSOB S TĚŽKÝM ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	26
kapitola 3 ŠKOLY A TŘÍDY ZŘÍZENÉ PRO ŽÁKY SE ZP V KRAJI	11	5.1 Neziskový sektor podílející se na podpoře osob s TP	27
3.1 Přehled škol regionálního školství	12	5.2 Místní akční skupiny	28
3.2 Základní a střední školy samostatně zřízené pro žáky se ZP	13	kapitola 6 PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI A KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ PRO OSOBY S TĚŽKÝM ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM V KRAJI	29
3.3 Základní školy speciální a základní školy pro žáky s LMP	14	6.1 Úřady práce a Informační poradenská střediska	30
3.4 Střední školy kategorie C: praktické školy	15	6.2 Sociální podniky	31
3.5 Střední školy kategorie E: učební obory	16	6.3 Deset největších zaměstnavatelů v kraji.....	32
3.6 Střední školy kategorie H, L, M	17	Závěr	3
3.7 Speciálně pedagogická centra	18		
3.8 Pedagogicko-psychologické poradny	19		

ÚVOD

Specifická část Analýzy uplatnitelnosti absolventů s těžkým postižením na trhu práce monitoruje vzdělávací a pracovní příležitosti osob s těžkým postižením ve Středočeském kraji. Seznamuje současně čtenáře se systémem sociálních služeb, které těmto jedincům umožňují udržet adekvátní kvalitu života. Navazuje nejen na obecnou část Analýzy, ale také na další výstupy projektu Systémová podpora kariérového poradenství a tranzitních programů žáků se SVP v ČR, jehož realizátorem je Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci:

- Rukověť kariérového poradce žáků se SVP – individuální plánování a tranzitní program a
- Rukověť kariérového poradce žáků se SVP – specifická část Středočeský kraj.

„Obecná“ část Rukověti seznamuje uživatele zejména s principy a postupy tranzitního programu, který je zaměřen nejen na přechod ze světa vzdělávání do světa práce, ale i na přechod ze světa vzdělávání do prostředí (nejčastěji sociálních služeb), které umožňuje udržení či zvýšení kvality života i bez pracovního uplatnění. Specifická část Rukověti nabízí čtenáři seznam a podrobnější charakteristiku organizací participujících na vzdělávání, sociální podpoře a zaměstnanosti osob s těžkým postižením ve Středočeském kraji. Předkládaná specifická část Analýzy pak prostřednictvím geoinformačních map umísťuje dané organizace do prostředí Středočeského kraje tak, aby byly pro uživatele co nejpřehlednější.

V první části Analýzy jsou krátce představeny základní demografické údaje Středočeského kraje.

Druhá část obsahuje základní informace (data bez mapových podkladů) o sociální podpoře osob s těžkým zdravotním postižením, vedoucí k identifikaci jejich počtu: počet osob s průkazy TP, ZTP a ZTP/P, počty osob pobírajících invalidní důchody a příspěvek na péči. Současně je tam uvedeno číselné vyjádření počtu žáků základních škol v kraji, kterým jsou přiznána podpůrná opatření 4. a 5. stupně.

Třetí kapitola se věnuje školským institucím, které vzdělávají či poskytují poradenskou podporu osobám se závažným zdravotním postižením. Čtenář v ní nalezne přehled všech škol regionálního školství v kraji, základních škol vzdělávajících žáky s mentálním postižením, základních a středních škol zřízených podle § 16 odst. 9, praktických škol, učebních oborů kategorie E a dalších vzdělávacích oborů těchto středních škol, které zároveň zřizují praktické školy či učební obory kategorie E.

Čtvrtá kapitola obsahuje grafické znázornění umístění těchto sociálních služeb, které se podílejí na podpoře osob s těžkým postižením: služby sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny, sociálně aktivizační služby a další instituce participující na podpoře této cílové skupiny.

Pátá kapitola je zaměřena na základní fakta týkající se neziskových organizací, popisuje jejich propojenost se sociálními službami a informuje o aktivitách MAP a MAS, které aktuálně síťují služby aktérů podílejících se na podpoře osob se znevýhodněním.

Poslední část této Analýzy mapuje pracovní příležitosti dostupné osobám s těžkým postižením v kraji. Uvádí organizace na chráněném i otevřeném trhu práce.

Data uvedená v Analýze jsou aktuální k lednu 2022.

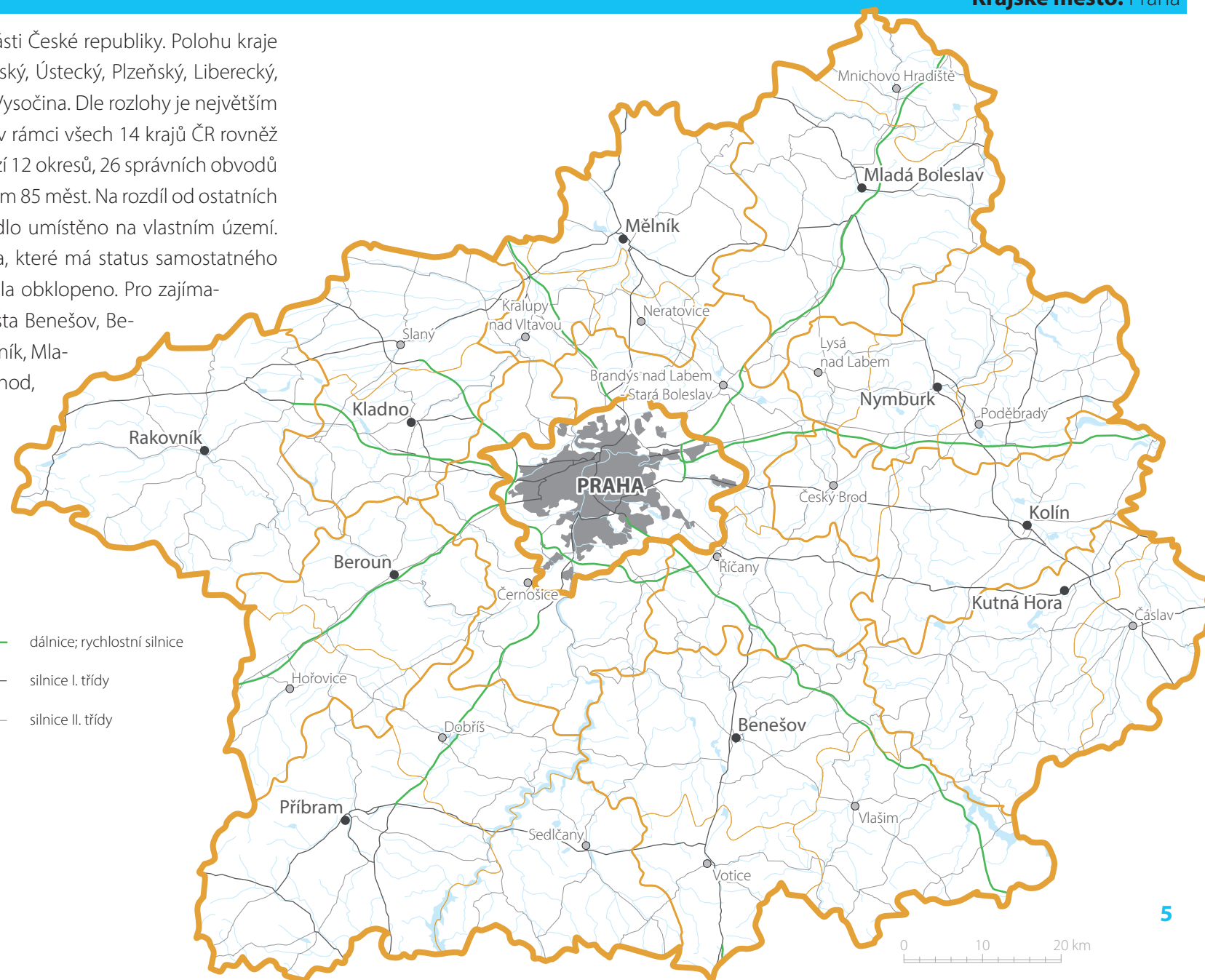
kapitola 1 ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Počet obyvatel kraje: 1 397 997

Rozloha kraje: 11 015 km²

Krajské město: Praha

Středočeský kraj leží ve východní části České republiky. Polohu kraje dále určují sousedící kraje – Jihočeský, Ústecký, Plzeňský, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický a Kraj Vysočina. Dle rozlohy je největším krajem v ČR. Dle počtu obyvatel je v rámci všech 14 krajů ČR rovněž na 1. místě. Na jeho území se nachází 12 okresů, 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a celkem 85 měst. Na rozdíl od ostatních krajů nemá Středočeský kraj své sídlo umístěno na vlastním území. Tímto sídlem je hlavní město Praha, které má status samostatného kraje a je Středočeským krajem zcela obklopeno. Pro zajímavost lze zmínit i bývalá okresní města Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník.

2.1 Počet osob s průkazem ZTP

2.2 Počet osob invalidním důchodem

2.3 Počet osob s příspěvkem na péči

2.4 Počet žáků s podpůrným opatřením 4. a 5. stupně

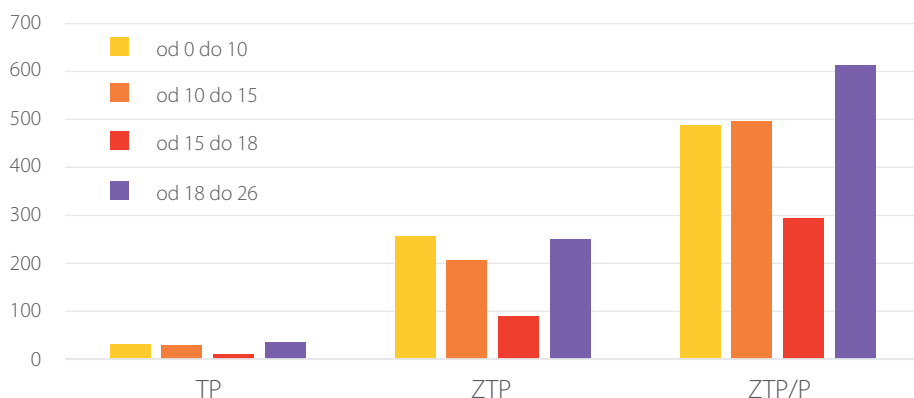
2.1 POČET OSOB S PRŮKAZEM ZTP

Počet průkazů TP (těžce postižený) je ve všech věkových kategoriích velmi nízký. Je tomu tak ostatně ve všech krajích republiky. Do jejich počtu se zřejmě promítá minimální výše benefitu, která z tohoto stupně podpory vyplývá. Počet průkazů ZTP (zvláště těžce postižený) se vždy pohybuje kolem 100. Pouze ve věkové kategorii 15–18 let je jejich nominální počet přibližně poloviční, což však odpovídá délce tohoto věkového intervalu oproti věkovým intervalům ostatním. Největší počet průkazů ve všech věkových kategoriích je zaznamenán u průkazu ZTP/P (zvláště těžce postižený s průvodcem). Tento typ průkazu je spojen s nejvyšší úrovní benefitů. Právě souvislost s průvodcem je zásadní pro děti s těžkým postižením v nízkém a školním věku. V dospělosti tento typ průkazu koreluje s přiznaným invalidním důchodem. Nízký počet průkazů ZTP/P ve věkové kategorii 15–18 let souvisí s krátkou délkou tohoto intervalu.

Počet průkazů ZTP v krajích České republiky v roce 2020

	od 0 do 10			od 10 do 15			od 15 do 18			od 18 do 26		
	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P
Hlavní město Praha	38	180	318	31	140	291	14	58	169	52	191	355
Středočeský kraj	30	256	488	28	206	496	10	89	294	34	250	612
Jihočeský kraj	15	122	167	19	119	228	13	60	116	18	124	351
Plzeňský kraj	11	142	188	22	157	240	11	73	135	22	129	347
Karlovarský kraj	4	43	117	9	50	131	7	27	74	10	56	182
Ústecký kraj	34	208	384	41	203	462	18	114	273	39	270	620
Liberecký kraj	14	96	211	13	86	217	4	35	133	27	149	300
Královéhradecký kraj	12	173	178	13	142	211	5	59	128	17	163	358
Pardubický kraj	10	121	175	13	94	194	6	54	135	16	115	388
Kraj Vysočina	6	100	140	10	71	165	5	37	118	22	99	322
Jihomoravský kraj	37	313	434	43	232	412	16	96	247	49	266	639
Olomoucký kraj	13	134	206	8	100	209	9	45	131	18	112	366
Zlínský kraj	4	126	226	14	108	218	7	53	159	20	136	376
Moravskoslezský kraj	24	186	358	34	163	446	19	75	280	51	237	727

Počet průkazů ZTP ve Středočeském kraji v roce 2020

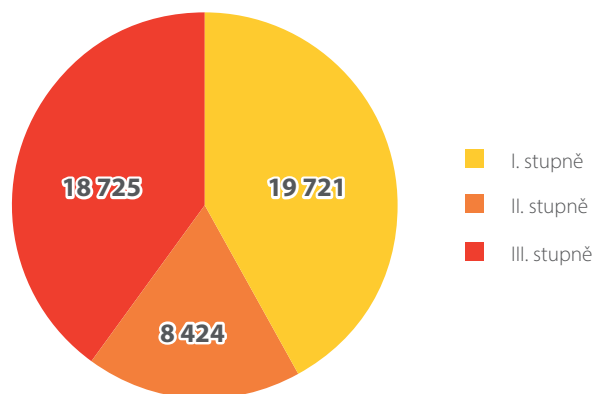
TP	Vyhrazené místo k sezení v dopravních prostředcích HD. Přednost při vyřizování úředních úkonů.
ZTP	Vyhrazené místo k sezení v dopravních prostředcích HD. Přednost při vyřizování úředních úkonů. Bezplatná doprava v MHD. 75% sleva při cestování vlakem a autobusem (mimo MHD). Možná sleva na kulturní a sportovní akce (záleží na pořadateli).
ZTP/P	Vyhrazené místo k sezení v dopravních prostředcích HD. Přednost při vyřizování úředních úkonů. Bezplatná doprava v MHD. 75% sleva při cestování vlakem a autobusem (mimo MHD). Možná sleva na kulturní a sportovní akce (záleží na pořadateli). Bezplatné využití veřejné hromadné dopravy pro průvodce. Bezplatná přeprava vodícího psa.

2.2 POČET OSOB S INVALIDNÍM DŮCHODEM

Nejvyšší počet osob s invalidním důchodem je v kategorii I. stupně, a to necelých 20 000 osob. Počet osob s ID v I. stupni je ve Středočeském kraji třetí nejvyšší ze všech krajů ČR. V porovnání s Jihomoravským krajem, který je počtem obyvatel srovnatelný s krajem Středočeským, je četnost osob v I. stupni invalidity nižší přibližně o 5 000. Druhá nejvyšší četnost osob s invalidním důchodem ve Středočeském kraji je ve III. stupni invalidity (18 725 osob). V rámci krajů ČR je tento počet osob s ID ve III. stupni třetí nejvyšší. Nejméně osob (8 424) spadá do II. stupně. Rozdíl mezi jednotlivými stupni invalidity spočívá v míře poklesu pracovní schopnosti občana.

Invalidní důchod 1. st.	Invalidita 1. stupně Pokles pracovní schopnosti o 35 % až 49 %.
Invalidní důchod 2. st.	Invalidita 2. stupně Pokles pracovní schopnosti o 50 % až 69 %.
Invalidní důchod 3. st.	Invalidita 3. stupně Pokles pracovní schopnosti nejméně o 70 %.

Počet osob s ID ve Středočeském kraji v roce 2020

Počet osob s ID podle stupně v krajích České republiky v roce 2020

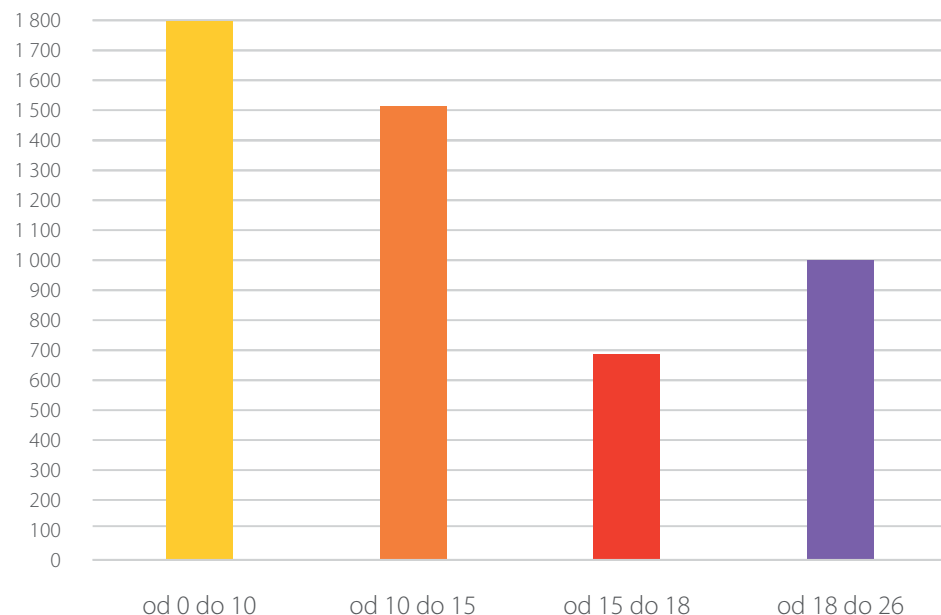
	I. stupně	II. stupně	III. stupně
Hlavní město Praha	10 454	6 048	13 295
Středočeský kraj	19 721	8 424	18 725
Jihočeský kraj	11 918	4 548	9 266
Plzeňský kraj	9 346	5 239	10 844
Karlovarský kraj	3 999	1 968	4 580
Ústecký kraj	18 265	7 629	15 384
Liberecký kraj	7 677	3 453	7 789
Královéhradecký kraj	8 575	4 086	9 908
Pardubický kraj	9 352	4 129	8 968
Kraj Vysočina	8 840	4 092	8 766
Jihomoravský kraj	24 696	10 476	19 369
Olomoucký kraj	9 907	3 850	9 713
Zlínský kraj	10 222	4 114	11 026
Moravskoslezský kraj	20 062	8 570	20 346

2.3 POČET OSOB S PŘÍSPĚVKEM NA PÉČI

Počet vyplacených příspěvků na péči ve Středočeském kraji do 18 let věku je celkem 3 992, což lze komparovat s Jihomoravským krajem, který má přibližně stejný počet obyvatel. V Jihomoravském kraji bylo v roce 2020 vyplaceno 3 750 příspěvků na péči osobám do 18 let věku. Četnost vyplácení příspěvku na péči do 18 let věku se v obou krajích liší o 242 příspěvků. V kategorii nad 18 let (18–26 let) bylo v roce 2020 vyplaceno ve Středočeském kraji 1 000 příspěvků a v Jihomoravském kraji 1 070 příspěvků. Je nutné upozornit na fakt, že částky pobíraného příspěvku na péči do 18 let věku a nad 18 let věku jsou rozdílné. Nárok na příspěvek na péči má však osoba starší než 1 rok. Děti do 1 roku se tudíž do dané kategorie nepočítají, i když je věkový rozptyl vymezen 0–10 let.

Počet vyplacených příspěvků na péči ve Středočeském kraji v roce 2020

Počet vyplacených příspěvků na péči v České republice v roce 2020

	od 0 do 10	od 10 do 15	od 15 do 18	od 18 do 26
Hlavní město Praha	1 298	1 012	429	677
Středočeský kraj	1 797	1 511	684	1 000
Jihočeský kraj	697	763	334	575
Plzeňský kraj	761	840	353	561
Karlovarský kraj	361	400	172	297
Ústecký kraj	1 293	1 385	639	1 058
Liberecký kraj	670	584	263	477
Královéhradecký kraj	837	707	343	620
Pardubický kraj	744	700	300	576
Kraj Vysočina	575	521	247	489
Jihomoravský kraj	1 653	1 414	683	1 070
Olomoucký kraj	772	670	341	576
Zlínský kraj	668	646	316	565
Moravskoslezský kraj	1 206	1 174	613	1 152

Stupeň závislosti	Osoby do 18 let	Osoby od 18 let
I. lehká závislost	3 300 Kč	880 Kč
II. středně těžká závislost	6 600 Kč	4 400 Kč
III. těžká závislost	13 900 Kč	12 800 Kč
IV. úplná závislost	19 200 Kč	19 200 Kč

2.4 POČET ŽÁKŮ S PODPŮRNÝM OPATŘENÍM 4. A 5. STUPNĚ

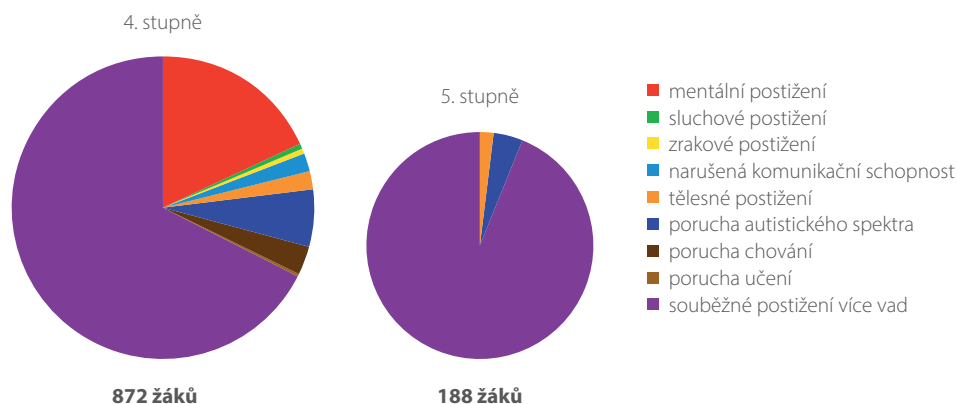
Podpůrná opatření (PO) 4. a 5. stupně doporučují výhradně školská poradenská zařízení (ŠPZ) a využívají se v podpoře žáků s těžkými postiženími. Jsou to zejména žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, žáci nevidomí a neslyšící, žáci s těžkými dopady tělesného postižení, narušené komunikační schopnosti či poruchy autistického spektra a žáci se závažnými poruchami chování. Odborná literatura pojem těžké postižení nevysvětluje jednotně. Pro potřebu této Analýzy jsme čerpali ze statistického výkaznictví škol a uvádíme počty žáků, kteří jsou ve statistikách MŠMT uvedeni jako příjemci 4. a 5. stupně PO.

Počet žáků ve 4. a 5. stupni PO podle postižení v České republice v roce 2020

Hlavní město Praha
Středočeský kraj
 Jihočeský kraj
 Plzeňský kraj
 Karlovarský kraj
 Ústecký kraj
 Liberecký kraj
 Královéhradecký kraj
 Pardubický kraj
 Kraj Vysočina
 Jihomoravský kraj
 Olomoucký kraj
 Zlínský kraj
 Moravskoslezský kraj

	4. stupeň									5. stupeň							
	MP	SP	ZP	NKS	TP	PAS	CHOV	UC	SPVV	SP	ZP	NKS	TP	PAS	CHOV	UC	SPVV
Hlavní město Praha	112	63	33	55	15	84	26	9	480	0	0	1	6	6	1	0	210
Středočeský kraj	159	5	5	16	18	53	25	3	588	0	0	0	4	8	0	0	176
Jihočeský kraj	159	18	2	5	8	72	6	2	129	0	0	0	5	9	0	0	103
Plzeňský kraj	146	19	8	15	21	18	8	0	350	0	0	0	2	0	0	0	99
Karlovarský kraj	57	10	3	15	3	3	8	25	193	0	0	0	0	0	0	0	65
Ústecký kraj	263	4	13	v40	17	42	10	3	449	1	0	0	0	8	0	0	271
Liberecký kraj	66	17	1	21	2	62	11	2	180	0	1	0	2	15	0	0	79
Královéhradecký kraj	159	12	5	43	11	97	8	1	371	0	0	0	2	1	1	0	60
Pardubický kraj	135	6	4	28	11	32	21	3	243	1	0	1	2	1	0	0	99
Kraj Vysočina	110	6	3	8	2	11	0	0	197	0	0	0	0	1	0	0	81
Jihomoravský kraj	140	23	10	24	47	359	13	1	311	1	1	0	1	51	0	0	155
Olomoucký kraj	84	27	7	23	10	8	8	3	310	1	0	0	0	0	0	0	105
Zlínský kraj	140	23	4	28	8	16	2	1	232	0	0	0	2	0	0	0	121
Moravskoslezský kraj	672	76	11	201	53	434	39	1	291	0	0	4	6	117	0	0	378

Počet žáků ve 4. a 5. stupni PO podle postižení ve Středočeském kraji v roce 2020

Data Středočeského kraje ukazují, že z celkového počtu 872 žáků s doporučením 4. stupně PO je cca 67 % žáků se souběžným postižením více vadami a 18 % žáků s mentálním postižením. Vzhledem k tomu, že většina žáků s vícečetným postižením má mentální postižení, lze předpokládat, že značná část z nich bude žáky základní školy speciální. V této skupině žáků se 4. stupněm PO jsou zastoupeni i žáci s PAS (6 %) a žáci se závažnými dopady poruch chování (3 %). V řádce několika desítek či jednotek jsou zastoupeni žáci s NKS (25 žáků), se sluchovým postižením (5 žáků), zrakovým postižením (5 žáků) a s poruchami učení (3 žáci).

V 5. stupni PO jsou téměř výhradně vykázáni žáci se souběžným postižením více vadami, pouze 8 z nich má PAS a 4 tělesné postižení.

3.1 Přehled škol regionálního školství

3.2 Základní a střední školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením

3.3 Základní školy speciální a základní školy pro žáky s lehkým mentálním postižením

3.4 Střední školy kategorie C: praktické školy

3.5 Střední školy kategorie E: učební obory

3.6 Střední školy kategorie H, L, M

3.7 Speciálně pedagogická centra

3.8 Pedagogicko-psychologické poradny

3.1 PŘEHLED ŠKOL REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ

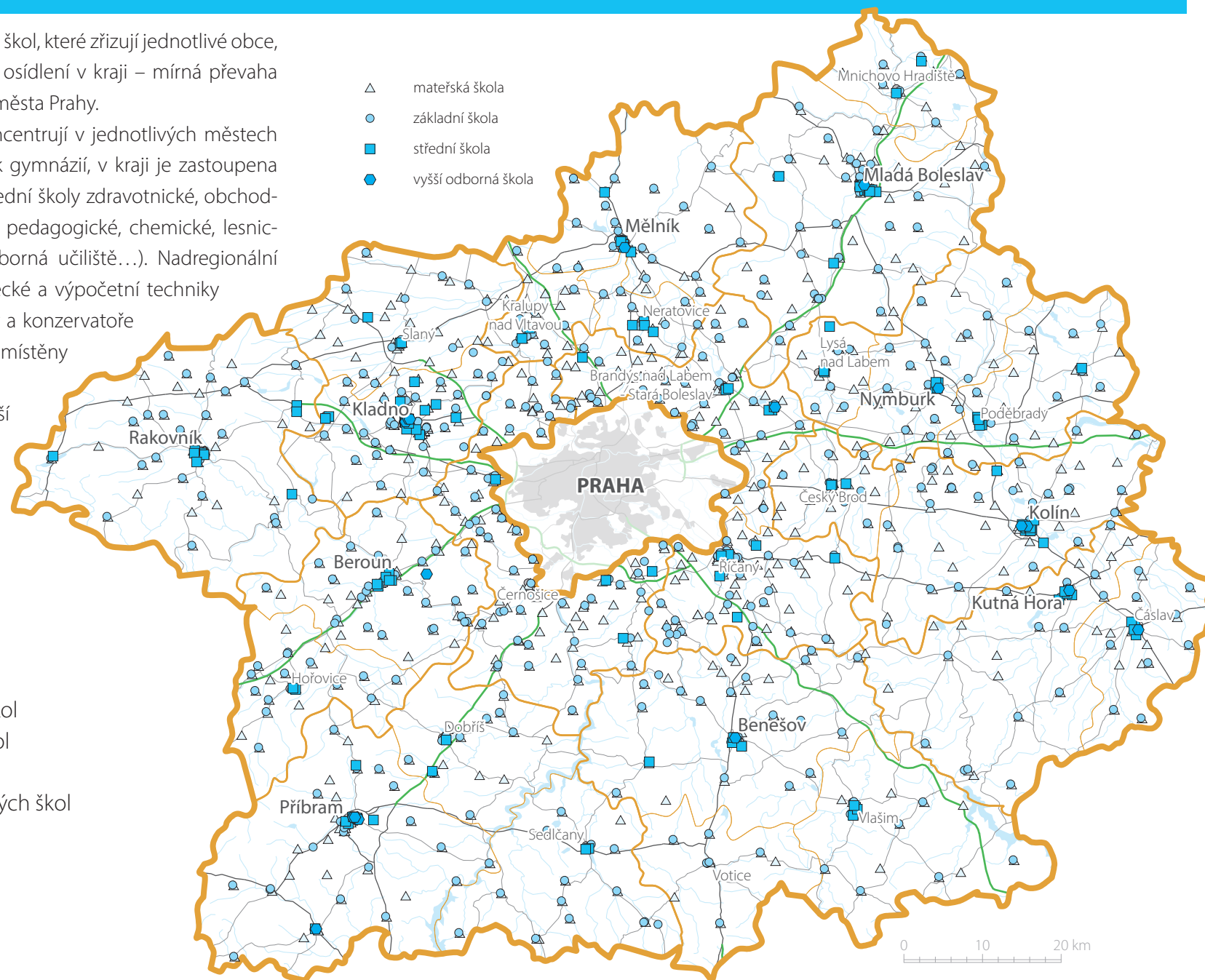
Rozmístění mateřských a základních škol, které zřizují jednotlivé obce, je stejně rovnoměrné jako hustota osídlení v kraji – mírná převaha škol je patrná severně od hlavního města Prahy.

Také střední školy se přirozeně koncentrují v jednotlivých městech kraje. V každém z okresů je několik gymnázií, v kraji je zastoupena obvyklá nabídka středních škol (střední školy zdravotnické, obchodní, hotelové, zemědělské, stavební, pedagogické, chemické, lesnické, dopravní, jazykové, střední odborná učiliště...). Nadregionální přesah může mít Střední škola letecké a výpočetní techniky v Odoleně Vodě. Další střední školy a konzervatoře s nadregionálním významem jsou umístěny v Praze.

Součástí 17 středních škol jsou vyšší odborné školy.

- △ mateřská škola
- základní škola
- střední škola
- vyšší odborná škola

800 mateřských škol
578 základních škol
153 středních škol
17 vyšších odborných škol

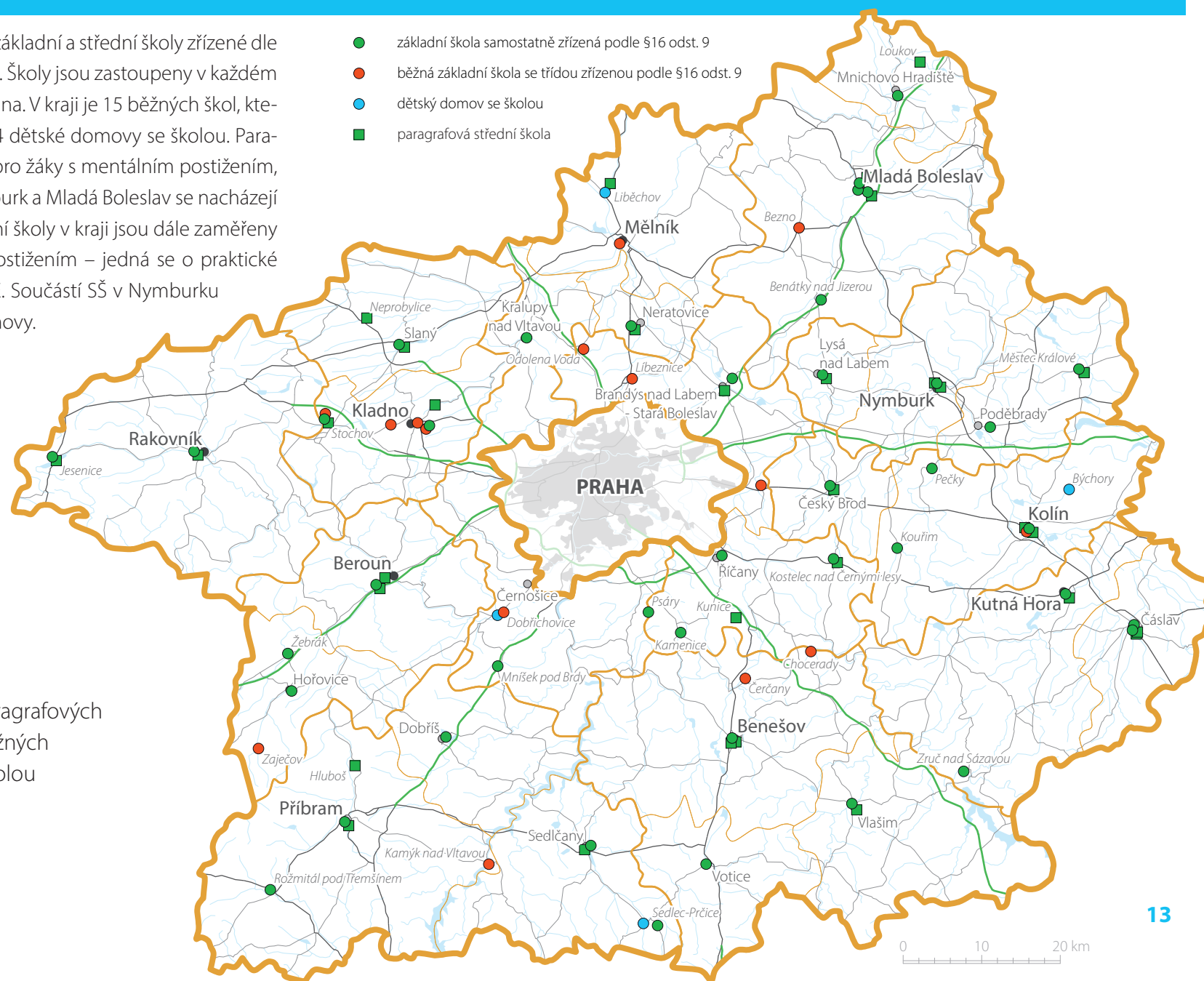

3.2 ZŠ A SŠ SAMOSTATNĚ ZŘÍZENÉ PRO ŽÁKY SE ZP

Na území Středočeského kraje jsou základní a střední školy zřízené dle § 16 odst. 9 rozmístěny rovnoměrně. Školy jsou zastoupeny v každém okresním městě, nejvíce v okolí Kladna. V kraji je 15 běžných škol, které mají zřízeny paragrafové třídy, a 4 dětské domovy se školou. Paragrafové základní školy jsou zřízeny pro žáky s mentálním postižením, ale ve městech Sedlec-Prčice, Nymburk a Mladá Boleslav se nacházejí i dětské domovy. Paragrafové střední školy v kraji jsou dále zaměřeny na vzdělávání žáků s mentálním postižením – jedná se o praktické školy a odborná učiliště kategorie E. Součástí SŠ v Nymburku a v Mladé Boleslavi jsou dětské domovy.

- základní škola samostatně zřízená podle §16 odst. 9
- běžná základní škola se třídou zřízenou podle §16 odst. 9
- dětský domov se školou
- paragrafová střední škola

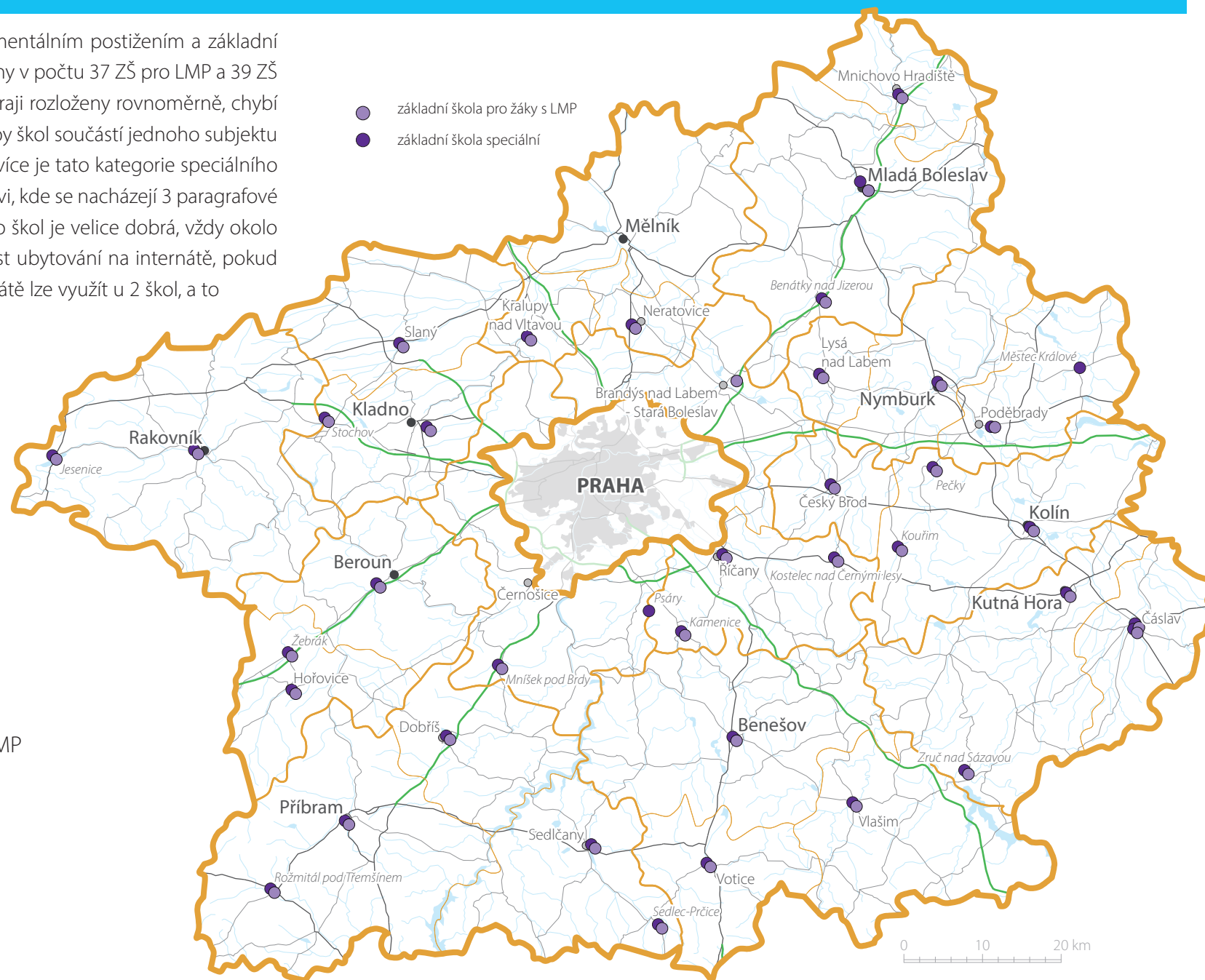
- 41 základních škol paragrafových
- 15 základních škol běžných
- 4 dětský domov se školou
- 33 paragrafových SŠ

3.3 ZŠ SPECIÁLNÍ A ZŠ PRO ŽÁKY S LMP

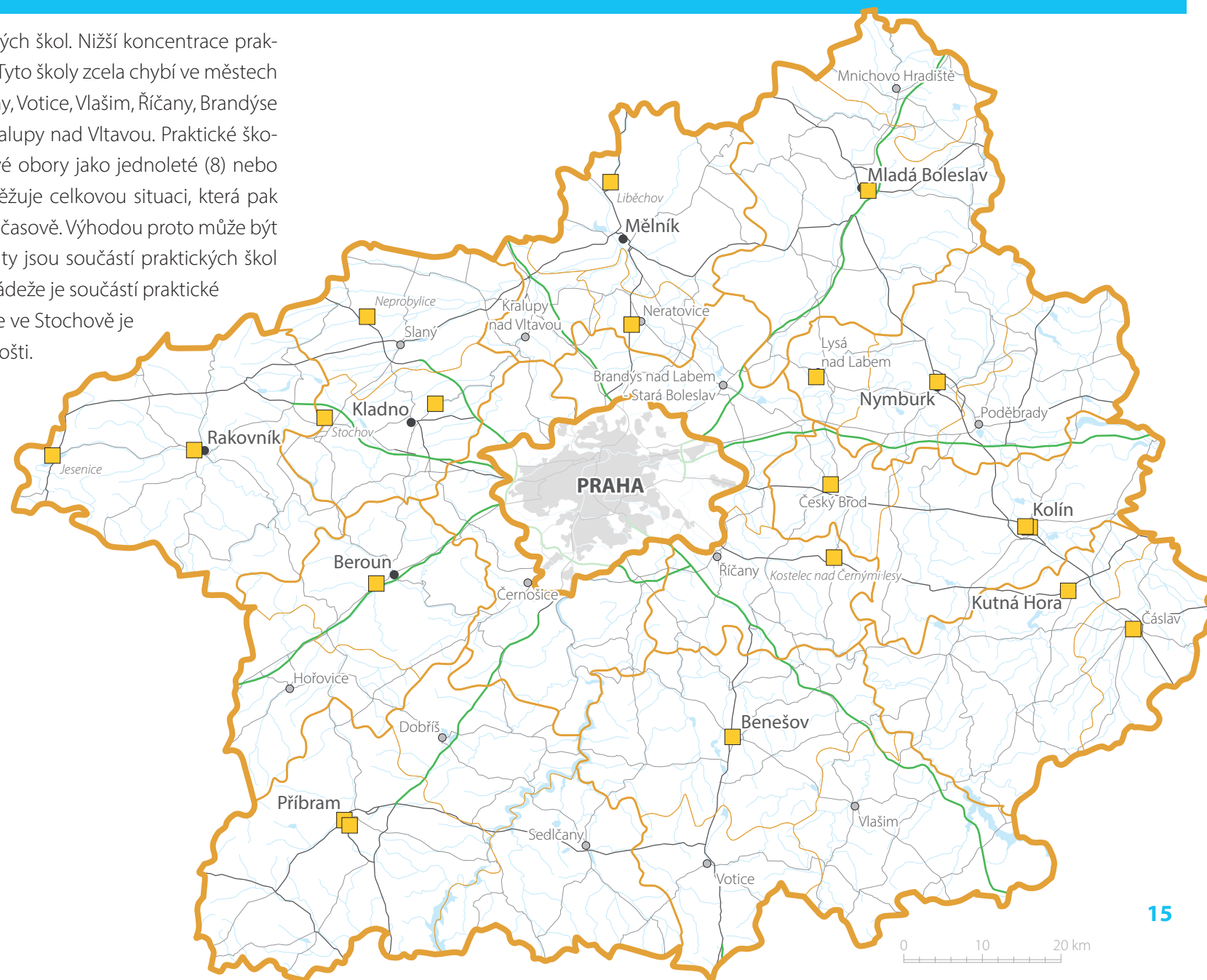
Základní školy pro žáky s lehkým mentálním postižením a základní školy speciální jsou v kraji zastoupeny v počtu 37 ZŠ pro LMP a 39 ZŠ speciálních. Uvedené školy jsou v kraji rozloženy rovnoměrně, chybí pouze v Mělníku. Často jsou oba typy škol součástí jednoho subjektu – konkrétně se jedná o 36 škol. Nejvíce je tato kategorie speciálního školství zastoupena v Mladé Boleslavi, kde se nacházejí 3 paragrafové ZŠ. Dojezdová vzdálenost do těchto škol je velice dobrá, vždy okolo 20 km. I přesto je výhodou možnost ubytování na internátě, pokud jej škola nabízí. Ubytování na internátě lze využít u 2 škol, a to v Jesenicích a v Kamenici.

37 ZŠ pro žáky s LMP
39 ZŠ speciálních

3.4 STŘEDNÍ ŠKOLY KATEGORIE C: PRAKTICKÉ ŠKOLY

V celém kraji se nachází 20 praktických škol. Nižší koncentrace praktických škol je v jižní polovině kraje. Tyto školy zcela chybí ve městech Hořovice, Černošice, Dobříš, Sedlčany, Votice, Vlašim, Říčany, Brandýse nad Labem, Mnichově Hradišti a Kralupy nad Vltavou. Praktické školy ve Středočeském kraji nabízejí své obory jako jednoleté (8) nebo jako dvouleté (20). Dojíždění ale ztěžuje celkovou situaci, která pak může být náročná jak finančně, tak i časově. Výhodou proto může být internát či domov mládeže. Internáty jsou součástí praktických škol v Jesenici a v Liběchově. Domov mládeže je součástí praktické školy v Liběchově. Při praktické škole ve Stochově je zřízen i denní stacionář sídlící v Unhošti.

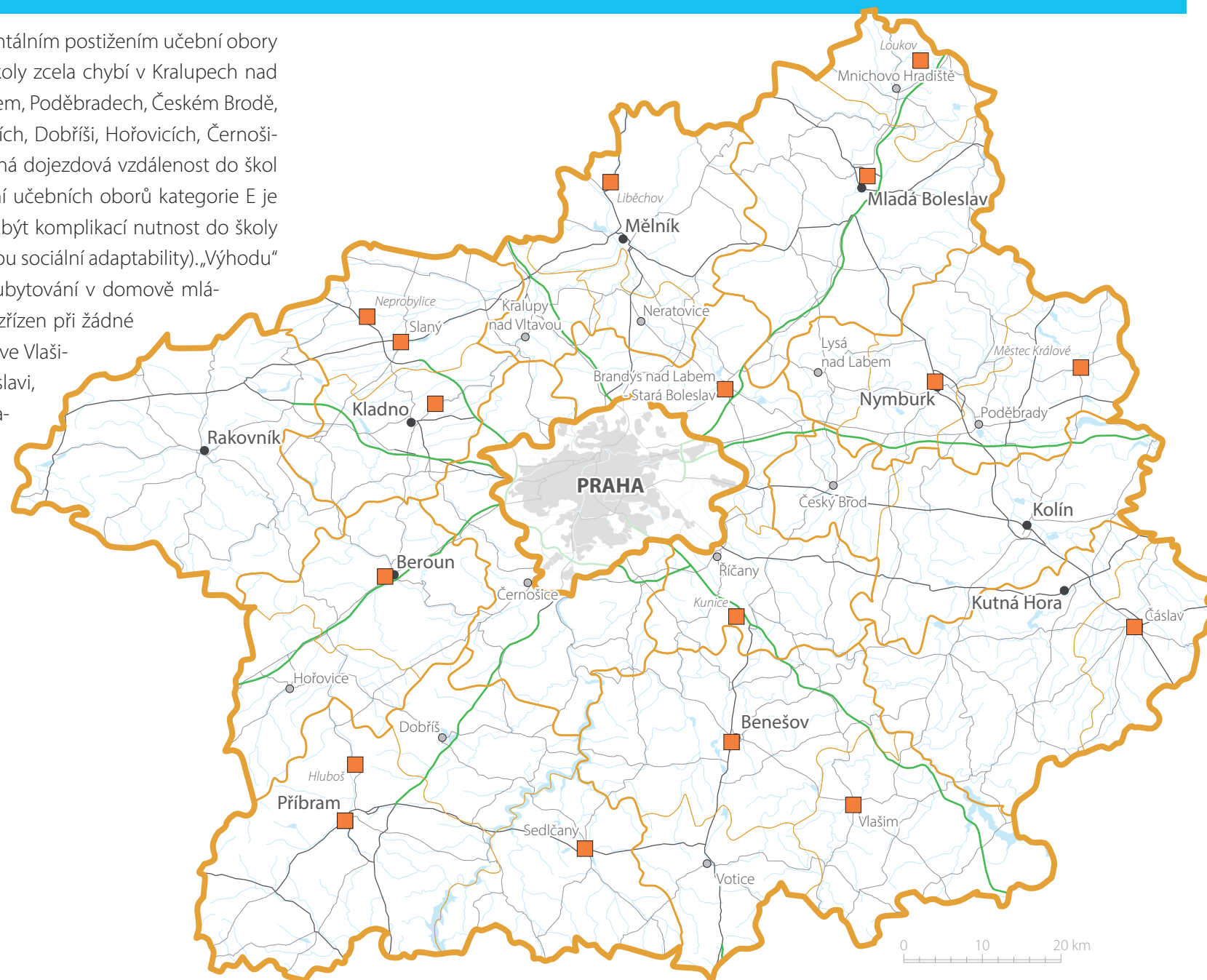

20 praktických škol

3.5 STŘEDNÍ ŠKOLY KATEGORIE E: UČEBNÍ OBORY

Středočeský kraj nabízí žákům s mentálním postižením učební obory kategorie E v rámci 18 škol. Tyto školy zcela chybí v Kralupech nad Vltavou, Neratovicích, Lysé nad Labem, Poděbradech, Českém Brodě, Kolíně, Kutné Hoře, Říčanech, Voticích, Dobříši, Hořovicích, Černošicích, Kladně a v Rakovníku. Průměrná dojezdová vzdálenost do škol je okolo 50 km. Spektrum zaměření učebních oborů kategorie E je široké, pro některé žáky však může být komplikací nutnost do školy dojíždět (zvláště pro žáky s nižší mírou sociální adaptability). „Výhodu“ mohou proto mít školy nabízející ubytování v domově mládeže či na internátu. Internát není zřízen při žádné škole, domovy mládeže jsou při SŠ ve Vlašimi, Berouně, Loukovce, Mladé Boleslavi, Benešově u Prahy, Brandýse nad Labem, Bradkovicích, Sedlčanech a v Městci Králové.

18 SŠ kategorie E

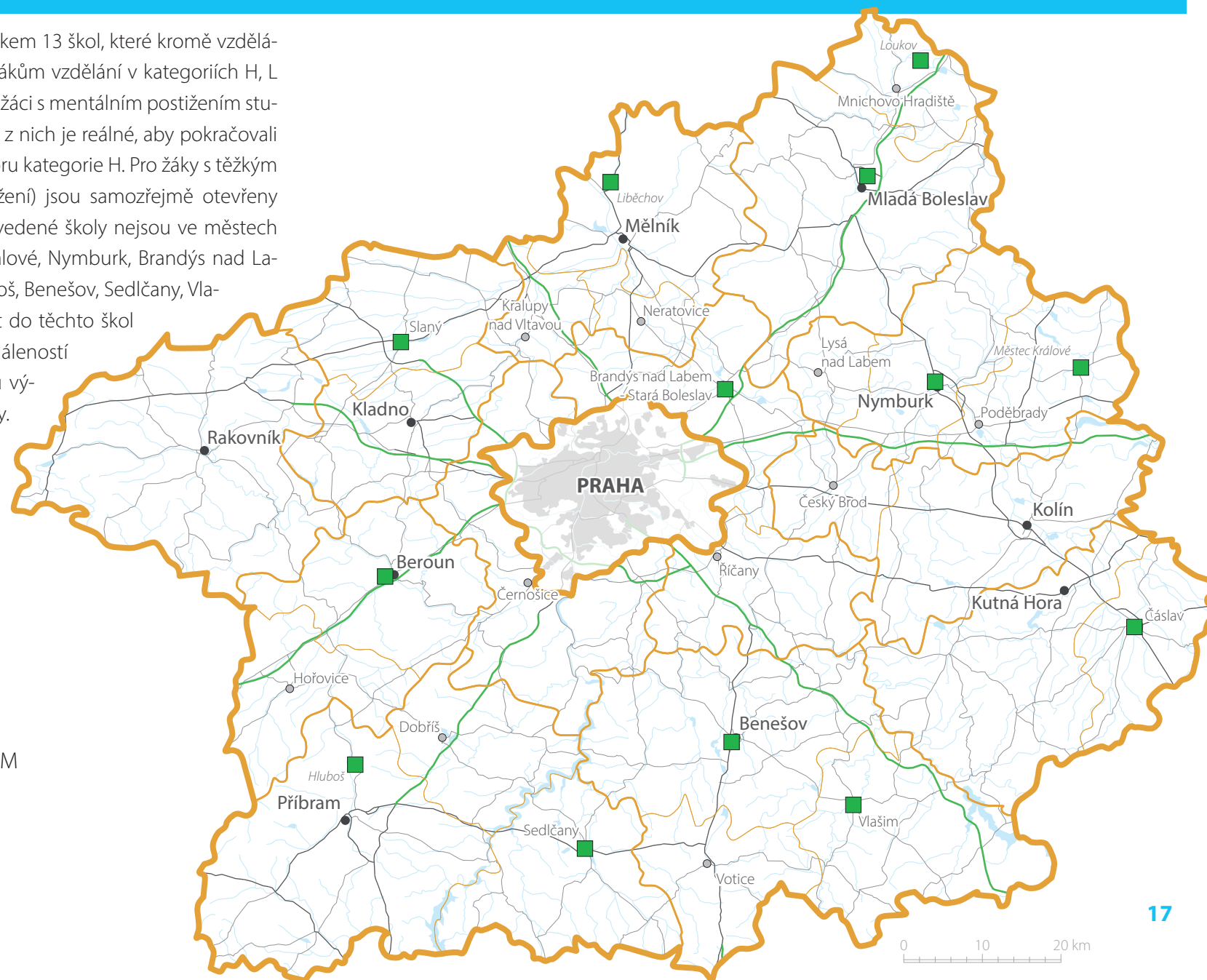

3.6 STŘEDNÍ ŠKOLY KATEGORIE H, L, M

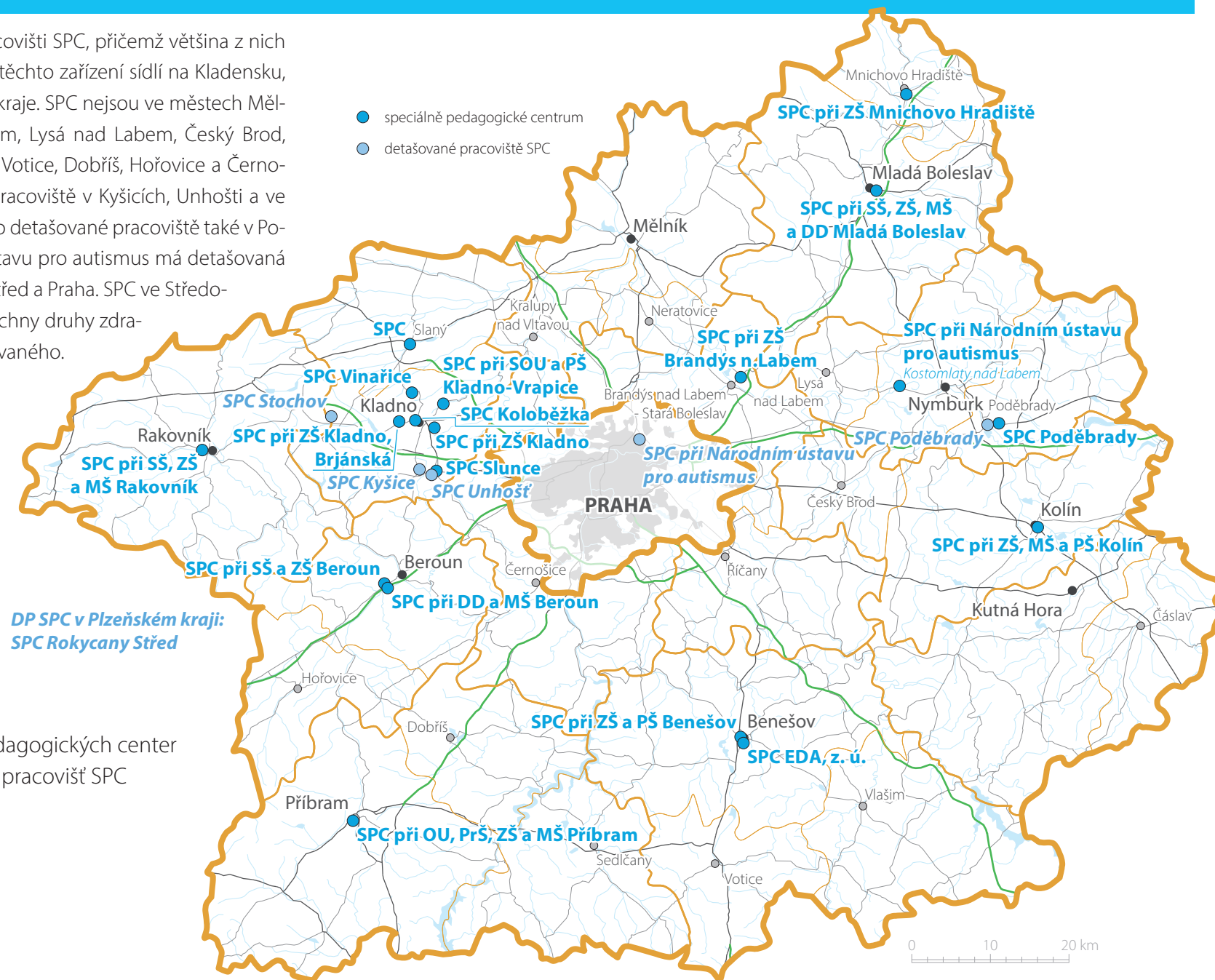
Ve Středočeském kraji je zřízeno celkem 13 škol, které kromě vzdělávacích oborů kategorie E nabízejí žákům vzdělání v kategoriích H, L a M. I když nepředpokládáme, že by žáci s mentálním postižením studovali maturitní obory, u některých z nich je reálné, aby pokračovali ve své studijní dráze v učebním oboru kategorie H. Pro žáky s těžkým postižením (bez mentálního postižení) jsou samozřejmě otevřeny i studijní obory kategorie L a M. Uvedené školy nejsou ve městech Loukov, Mladá Boleslav, Městec Králové, Nymburk, Brandýs nad Labem, Liběchov, Slaný, Beroun, Hluboš, Benešov, Sedlčany, Vlašim a Čáslav. Dojezdová vzdálenost do těchto škol je okolo 50 km. Pro žáky s větší vzdáleností školy od místa bydliště jsou velkou výhodou domovy mládeže či internáty. Internát je součástí SŠ v Liběchově, domovy mládeže jsou zřízeny na všech těchto školách, s výjimkou SŠ ve Slaném a SŠ v Čáslavi.

13 SŠ kategorie H, L a M

3.7 SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ CENTRA

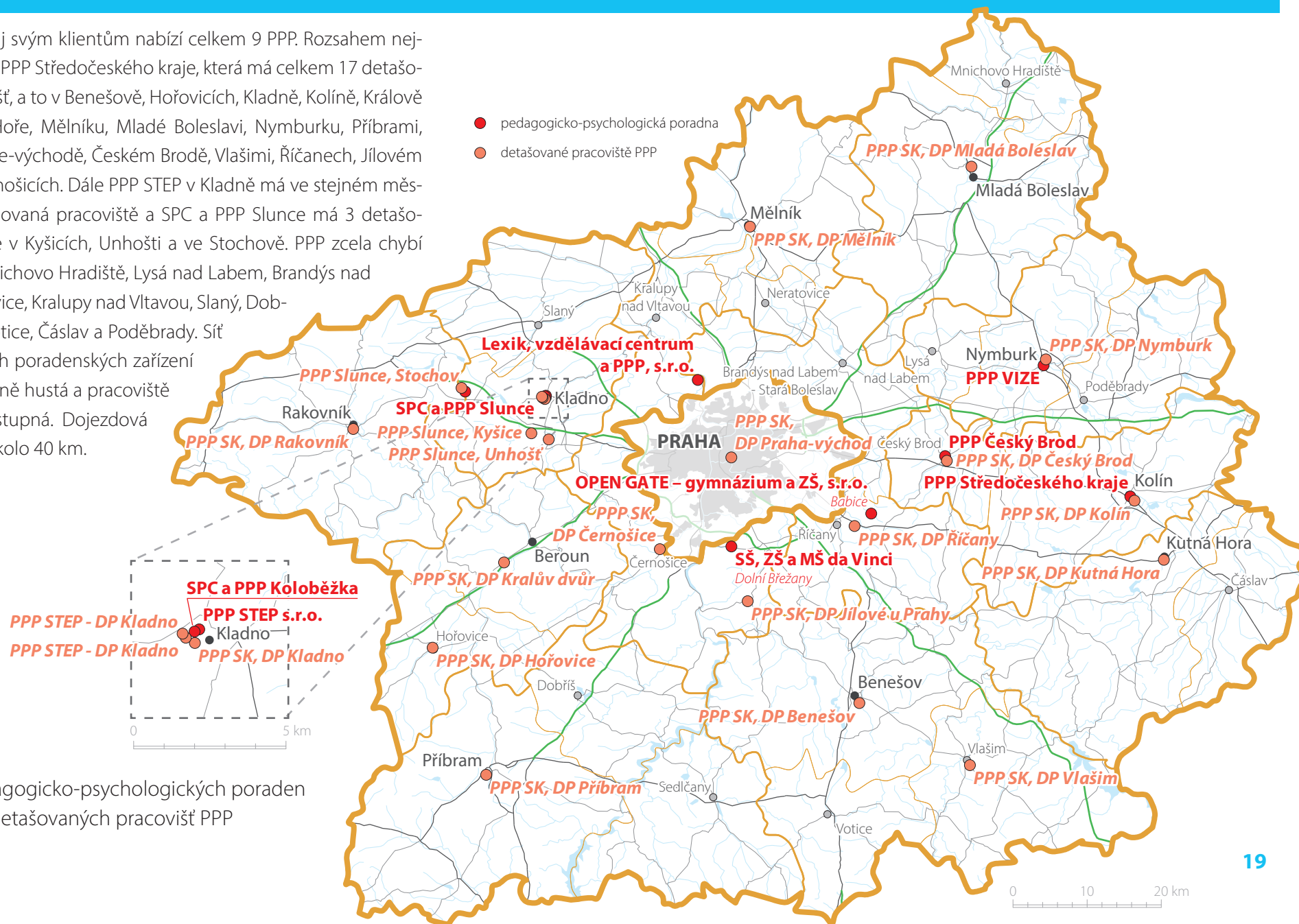
Středočeský kraj disponuje 19 pracovišti SPC, přičemž většina z nich (12) je zřízena při školách. Nejvíce těchto zařízení sídlí na Kladensku, naopak zcela chybí na jihozápadě kraje. SPC nejsou ve městech Mělník, Neratovice, Kralupy nad Labem, Lysá nad Labem, Český Brod, Říčany, Kutná Hora, Čáslav, Vlašim, Votice, Dobříš, Hořovice a Černošice. SPC Slunce má detašovaná pracoviště v Kyšicích, Unhošti a ve Stochově, SPC Poděbrady má jedno detašované pracoviště také v Poděbradech a SPC při Národním ústavu pro autismus má detašovaná pracoviště ve městech Rokycany-střed a Praha. SPC ve Středočeském kraji jsou zaměřena na všechny druhy zdravotního postižení včetně kombinovaného.

19 speciálních pedagogických center
6 detašovaných pracovišť SPC

3.8 PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Středočeský kraj svým klientům nabízí celkem 9 PPP. Rozsahem největší institucí je PPP Středočeského kraje, která má celkem 17 detašovaných pracovišť, a to v Benešově, Hořovicích, Kladně, Kolíně, Králově Dvoře, Kutné Hoře, Mělníku, Mladé Boleslavi, Nymburku, Příbrami, Rakovníku, Praze-východě, Českém Brodě, Vlašimi, Říčanech, Jílovém u Prahy a v Černošicích. Dále PPP STEP v Kladně má ve stejném městě další 2 detašovaná pracoviště a SPC a PPP Slunce má 3 detašovaná pracoviště v Kyšicích, Unhošti a ve Stochově. PPP zcela chybí ve městech Mnichovo Hradiště, Lysá nad Labem, Brandýs nad Labem, Neratovice, Kralupy nad Vltavou, Slaný, Dobříš, Sedlčany, Votice, Čáslav a Poděbrady. Síť těchto školských poradenských zařízení je v kraji poměrně hustá a pracoviště jsou dobře dostupná. Dojezdová vzdálenost je okolo 40 km.

9 pedagogicko-psychologických poraden

22 detašovaných pracovišť PPP

kapitola 4 **SOCIÁLNÍ SLUŽBY V KRAJI PODÍLEJÍCÍ SE NA PODPOŘE OSOB S TĚŽKÝM ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM**

4.1 Sociální rehabilitace (SR), sociálně aktivizační služby (SAS), sociálně terapeutické dílny (STD)

4.2 Denní stacionáře (DS)

4.3 Týdenní stacionáře (TS), domovy pro osoby se zdravotním postižením (DOZP), chráněná bydlení (CHB), podpora samostatného bydlení (PSB)

4.4 Odlehčovací služby (ODLS), osobní asistence (OSA)

4.5 Národní rada pro zdravotně postižené (NRZP) a odborné sociální poradenství

4.1 SOC. REHAB., SOC. AKT. SLUŽBY A SOC. TERAP. DÍLNY

V kraji se nachází celkem 38 sociálních služeb. Ve srovnání s některými kraji ČR je pokrytí těmito specificky orientovanými sociálními službami, co se četnosti týče, nadprůměrné. Určitá koncentrace těchto služeb je již tradičně ve městech. V některých z nich je zastoupena pouze 1 služba (např. Neratovice, Benešov, Vlašim, Kladno, Čáslav), v jiných 2 služby (např. Sedlčany, Rakovník, Říčany, Poděbrady). Více služeb pak nabízejí města Kutná Hora, Kolín, Příbram či Beroun. Jako pozitivní lze vnímat existenci služeb v místech s nižším počtem obyvatel (např. Unhošť, Slapy nad Vltavou, Dobříchovice, Borotice, Štěchovice či Vráž u Berouna). Uvedené služby chybí v celé severní části kraje (Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště), neobsazené je rovněž západní pásmo (Mělník, Kralupy nad Vltavou, Slaný) a město Nymburk.

- sociální rehabilitace
- sociálně aktivizační služby
- sociálně terapeutické dílny

Počet sociálních služeb

13	soc. rehabilitace
13	soc. aktivizační služba
12	soc. terapeutická dílna

4.2 DENNÍ STACIONÁŘE

Ve srovnání s ostatními kraji ČR se ve Středočeském kraji nachází velmi nadprůměrný počet těchto ambulantně koncipovaných sociálních služeb. Konkrétně hovoříme o 30 registrovaných denních stacionářích. I přesto, že cílem takové služby není poskytování ubytování, jedná se o významný typ podpory nejen pro danou cílovou skupinu, ale i pro pečující osoby. Geografické rozvrstvení služeb je zde relativně rovnoměrné. Jejich absence je patrná v sousedství s Ústeckým krajem (města Slaný a Kralupy nad Vltavou). V jižní části tyto služby chybí v Benešově a pásmu Sedlčany – Votice – Vlašim. Zbývající části Středočeského kraje jsou těmito službami pokryty alespoň v řádu jednotek relativně rovnoměrně. Ve městech jako Mladá Boleslav, Kolín, Čáslav, Příbram či Poděbrady se dokonce nachází více než jedna z těchto ambulantních služeb.

Počet sociálních služeb

30 denní stacionář

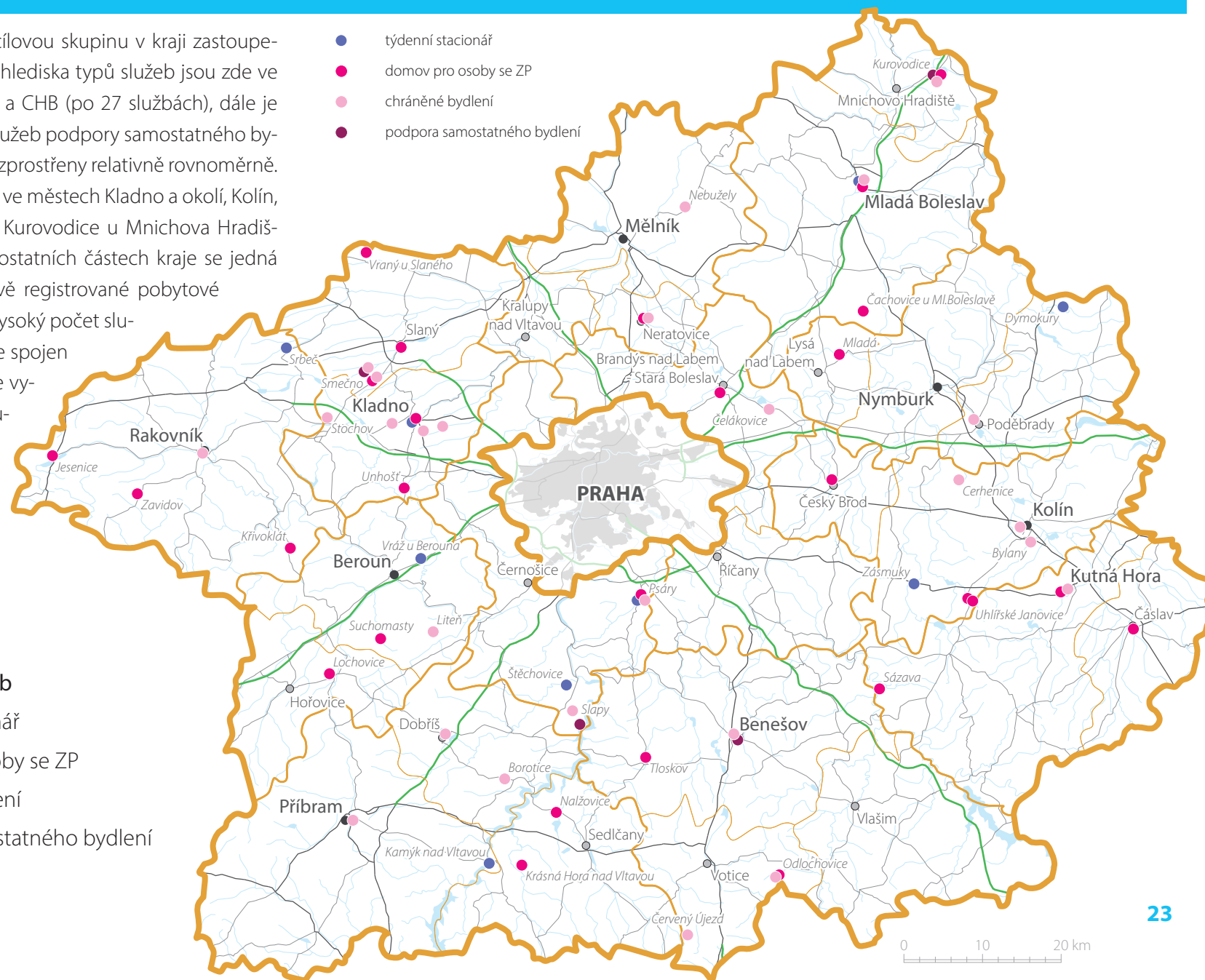
4.3 TS, DOZP, CHB, PSB

Pobytové sociální služby jsou pro cílovou skupinu v kraji zastoupeny v celkovém počtu 72 zařízení. Z hlediska typů služeb jsou zde ve shodném počtu zastoupeny DOZP a CHB (po 27 službách), dále je v kraji 11 týdenních stacionářů a 7 služeb podpory samostatného bydlení. Pobytové služby jsou v kraji rozprostřeny relativně rovnoměrně. Významná kumulace je patrná např. ve městech Kladno a okolí, Kolín, Kutná Hora a okolí. Na severu pak Kurovodice u Mnichova Hradiště a ve střední části např. Psáry. V ostatních částech kraje se jedná spíše o jednotlivá zastoupení či dvě registrované pobytové služby na jednom místě. Relativně vysoký počet služeb typu chráněného bydlení je zde spojen s procesem tzv. deinstitucionalizace vybraných pobytových sociálních služeb. Mnohé z nich však na proces přeměny z velkokapacitních služeb na bydlení komunitního typu stále čekají.

- týdenní stacionář
- domov pro osoby se ZP
- chráněné bydlení
- podpora samostatného bydlení

Počet sociálních služeb

- 11** týdenní stacionář
- 27** domov pro osoby se ZP
- 27** chráněné bydlení
- 7** podpora samostatného bydlení

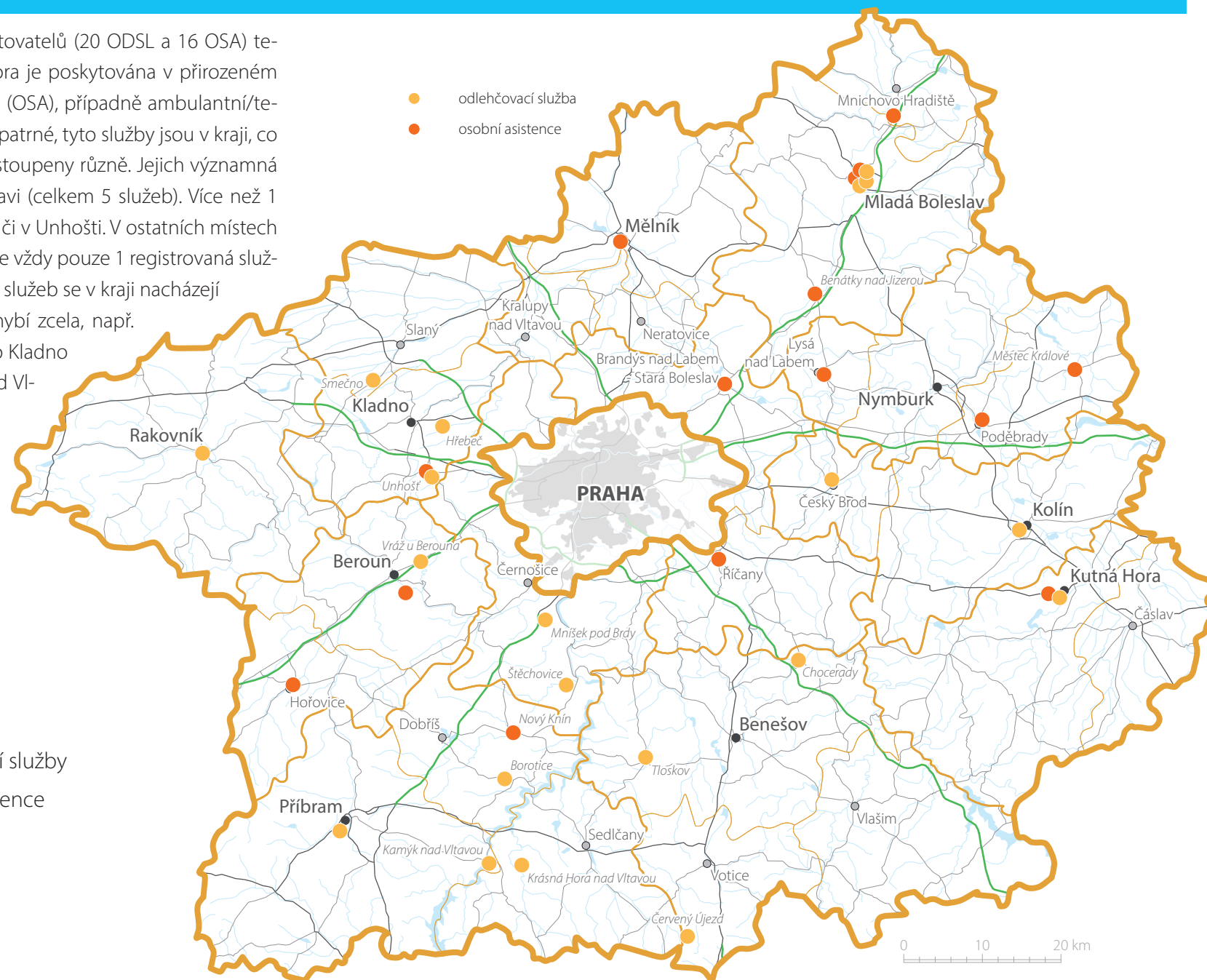
4.4 ODLEHČOVACÍ SLUŽBY A OSOBNÍ ASISTENCE

V kraji se nachází celkem 36 poskytovatelů (20 ODSL a 16 OSA) terénních sociálních služeb, tj. podpora je poskytována v přirozeném sociálním prostředí daného jedince (OSA), případně ambulantní/terénní formou (ODSL). Jak je z mapy patrné, tyto služby jsou v kraji, co se geografického rozložení týče, zastoupeny různě. Jejich významná kumulace je patrná v Mladé Boleslavi (celkem 5 služeb). Více než 1 registrovaná služba je v Kutné Hoře či v Unhošti. V ostatních místech Středočeského kraje se pak vyskytuje vždy pouze 1 registrovaná služba. Přes relativně vyšší počet těchto služeb se v kraji nacházejí místa či oblasti, kde tyto služby chybí zcela, např. Benešov – Vlašim – Sedlčany, město Kladno či Čáslav, oblast Slaný – Kralupy nad Vltavou – Neratovice, Nymburk.

Počet soc. služeb

20 odlehčovací služby

16 osobní asistence

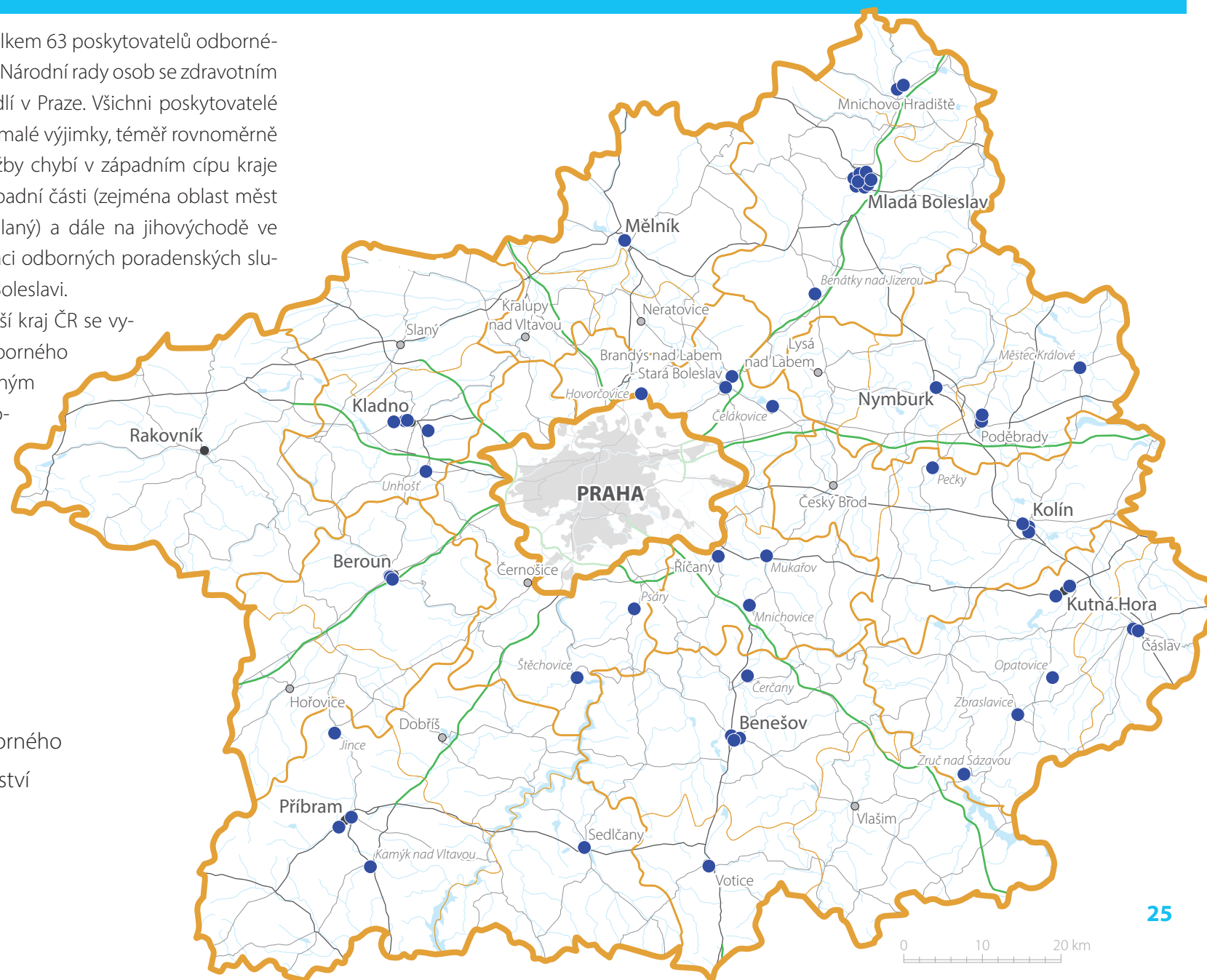

4.5 ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

V našem největším kraji najdeme celkem 63 poskytovatelů odborného sociálního poradenství. Pobočka Národní rady osob se zdravotním postižením pro Středočeský kraj sídlí v Praze. Všichni poskytovatelé odborného poradenství jsou, až na malé výjimky, téměř rovnoměrně rozmístěni po celém kraji. Tyto služby chybí v západním cípu kraje v okolí města Rakovník, v severozápadní části (zejména oblast měst Neratovice, Kralupy nad Vltavou, Slaný) a dále na jihovýchodě ve městě Vlašim. Nápadnou koncentraci odborných poradenských služeb lze naopak pozorovat v Mladé Boleslavi. Středočeský kraj jakožto nejlidnatější kraj ČR se vyznačuje dobrou úrovní služeb odborného sociálního poradenství a dostatečným počtem jejich poskytovatelů. Výhodou je dobrá dostupnost a vzájemná blízkost jednotlivých sídel poskytovatelů odborných sociálních poradenských služeb.

63 poskytovatelů odborného sociálního poradenství

kapitola 5 **AKTIVITY DALŠÍCH ORGANIZACÍ V KRAJI ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU OSOB S TĚŽKÝM ZP**

5.1 Neziskový sektor podílející se na podpoře osob s těžkým zdravotním postižením (TP)

5.2 Místní akční skupiny (MAS)

5.1 NEZISKOVÝ SEKTOR PODÍLEJÍCÍ SE NA PODPOŘE OSOB S TP

Ve Středočeském kraji je 15 379 registrovaných nestátních neziskových organizací, z nichž největší část tvoří organizace zabývající se zájmovou činností (3 830 NNO) a sportem (3 760 NNO). Až 2 170 organizací se zaměřuje na místní a regionální rozvoj, patří sem také různé nadace a fondy. Významnou oblast tvoří i organizace působící v oblasti vzdělávání (881 NNO). Ve srovnání s tím je počet NNO poskytujících sociální služby (121 registrovaných poskytovatelů v kraji) v menšině. Mezi další NNO ovlivňující cílovou skupinu osob s těžkými ZP patří politická hnutí, MAS a spolky zabývající se ochranou lidských práv (cca 435 subjektů). Sbory dobrovolných hasičů (1 293 spolků) se aktivně podílejí na podpoře dětí, mládeže a osob se ZP v oblasti zájmové, sportovní a kulturní činnosti. Důležitou složkou se stávají náboženské a církevní spolky (343 NNO). Územně se NNO koncentrují spíše do středu kraje, směrem k vnějším hranicím kraje jejich koncentrace slábne. NNO se kumulují okolo větších měst a hlavního města Praha. V oblasti CHKO Brdy (bývalý vojenský výcvikový prostor) NNO nejsou, a to z důvodu nízkého osídlení této lokality.

<https://muni.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=0d587bc3e7f646d78bb4389c332db1fd>

5.2 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY

Území Středočeského kraje pokrývá celkem 30 místních akčních skupin (MAS) – 23 MAS jsou členové Krajského sdružení NS MAS ČR Středočeského kraje, 3 MAS jsou přidružení členové, 3 MAS nejsou členy vůbec a 1 MAS (OPS pro Český ráj) územně zasahuje do 3 krajů – Středočeského, Královéhradeckého (se sídlem v Sobotce) a Libereckého. MAS jsou tvořeny veřejným, soukromým a neziskovým sektorem současně, fungujícími na principu metody LEADER. Řada MAS se zabývá plánováním sociálních služeb. Cílem komunitního plánování je analýza sociálních služeb – plánování a kvalita služeb, provázanost sociálních služeb a osvěta mezi širokou veřejností. MAS se také přímo podílejí na vytváření místních akčních plánů (MAP) určených pro mateřské a základní školy (od předškolního věku do 15 let). Cílem MAP je zkvalitnění a modernizace výuky, podpora inkluzivního vzdělávání a spolupráce s rodinou.

29 místních akčních skupin

kapitola 6 **PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI A KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ PRO OSOBY S TĚŽKÝM ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM V KRAJI**

6.1 Úřady práce a Informační poradenská střediska

6.2 Sociální podniky

6.3 Deset největších zaměstnavatelů v kraji

6.1 ÚŘADY PRÁCE A INFORMAČNÍ PORADENSKÁ STŘEDISKA

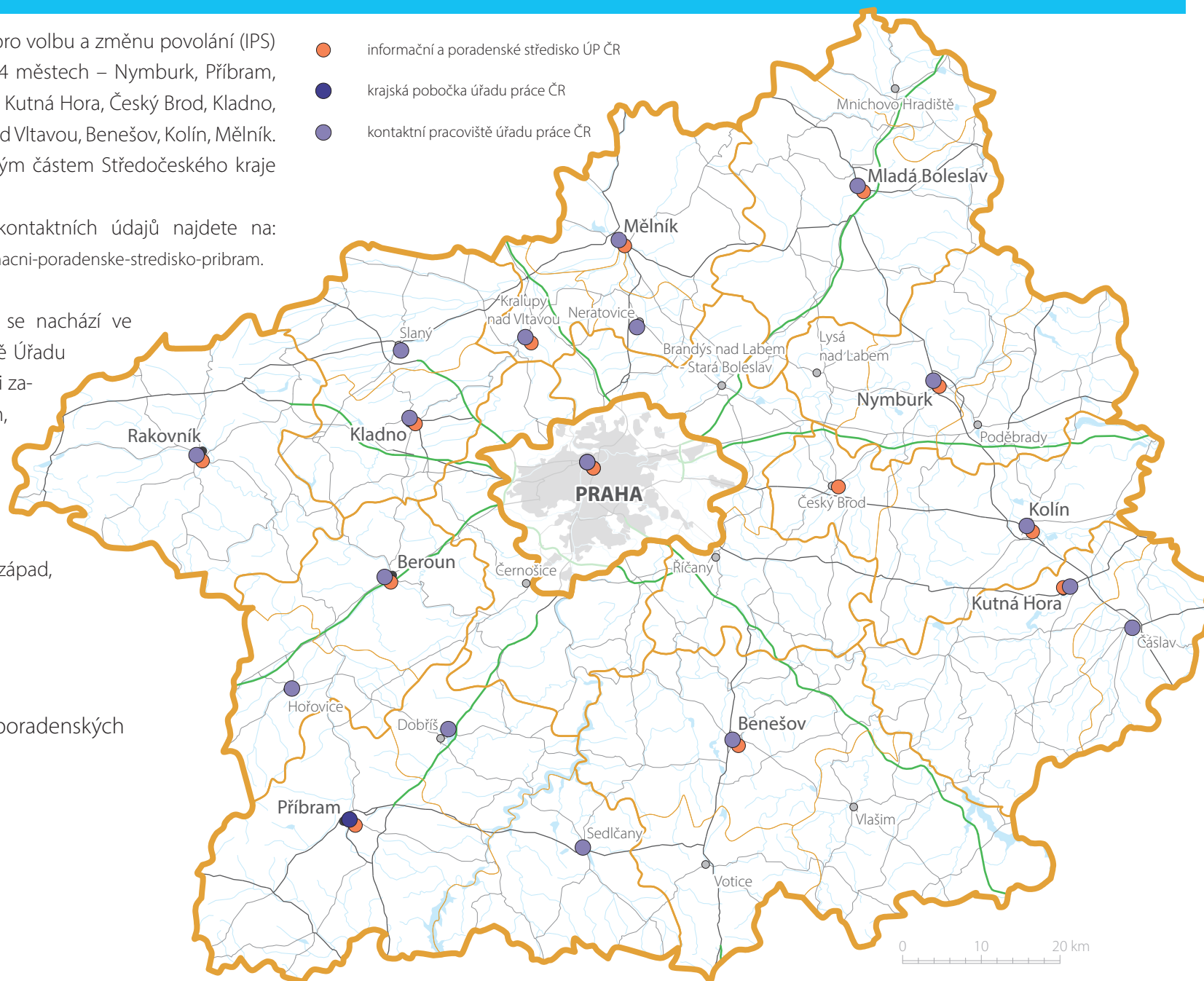
Informační a poradenská střediska pro volbu a změnu povolání (IPS) jsou v kraji zastoupena celkem v 14 městech – Nymburk, Příbram, Praha-východ, Praha-západ, Beroun, Kutná Hora, Český Brod, Kladno, Rakovník, Mladá Boleslav, Kralupy nad Vltavou, Benešov, Kolín, Mělník. Pokrytí IPS v jižní části je oproti jiným částem Středočeského kraje slabší.

Popis náplně práce IPS včetně kontaktních údajů najdete na: <https://www.uradprace.cz/web/cz/informacni-poradenske-stredisko-pribram>.

Krajská pobočka Úřadu práce ČR se nachází ve městě Příbram. Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR jsou ve Středočeském kraji zastoupena v 19 městech – Příbram, Benešov u Prahy, Beroun, Čáslav, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Neratovice, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Rakovník, Sedlčany, Slaný.

- 14** informačních a poradenských středisek ÚP ČR
- 19** poboček ÚP ČR

- informační a poradenské středisko ÚP ČR
- krajská pobočka úřadu práce ČR
- kontaktní pracoviště úřadu práce ČR

6.2 SOCIÁLNÍ PODNIKY

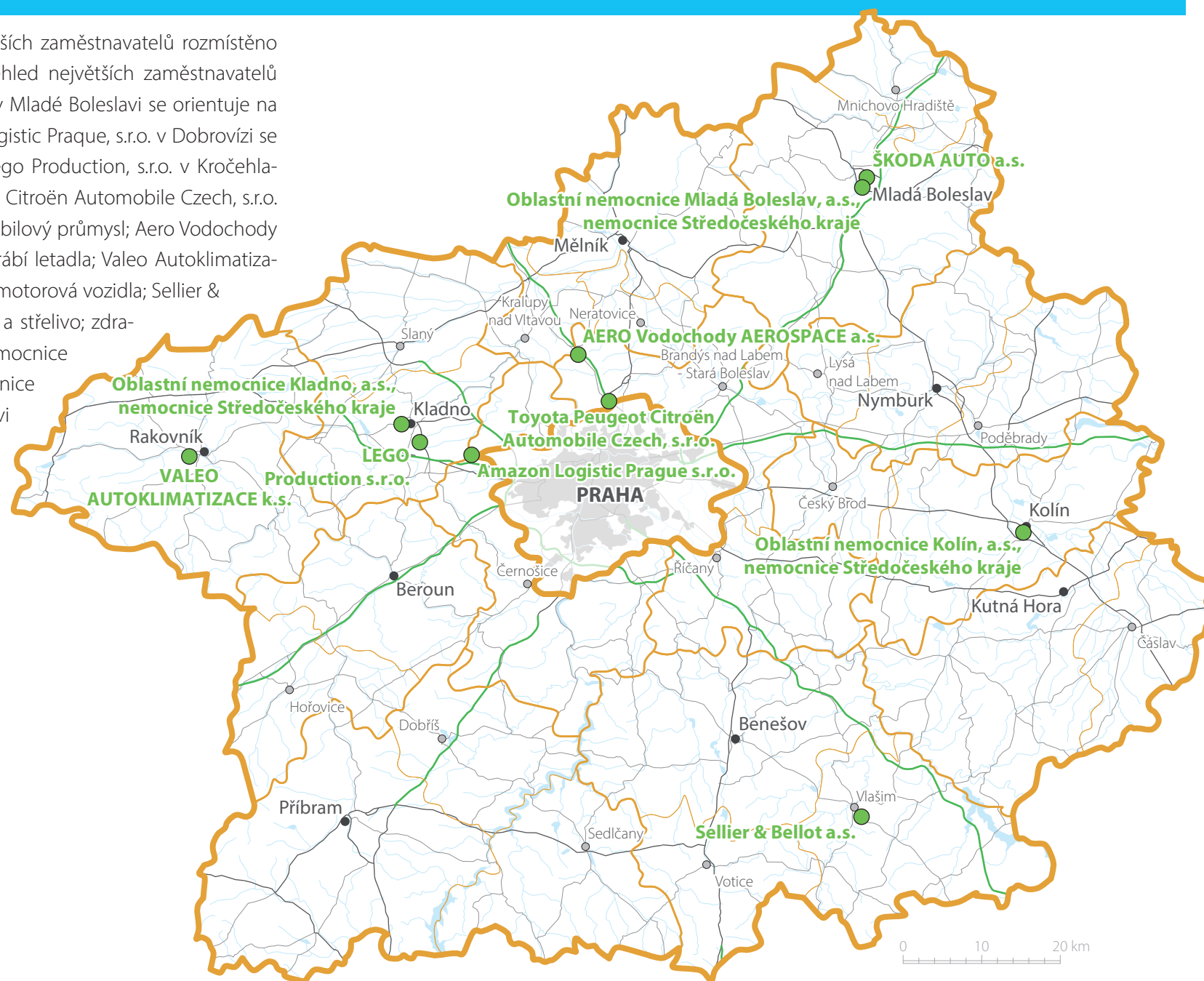
Ve Středočeském kraji je celkem 19 zřizovatelů sociálních podniků (SP), které jsou rozmístěny v 17 městech – Neratovice, Mělník, Kokořín, Benešov, Ledce, Nové Hutě, Vestec, Davle, Kladno, Kutná Hora, Řevnice, Králův Dvůr, Vráž, Mníšek pod Brdy, Jirny, Kostelec nad Labem, Říčany. Údaj však nemusí být definitivní, neboť dosud neexistuje právní ukotvení SP, respektive povinnost daný SP evidovat ve veřejně dostupné databázi. Sociální podniky se zabývají těmito činnostmi: výroba těstovin, skladování, balení a distribuce kávy, pražení kávy, šicí dílna a drobné kompletační práce, pěstování zeleniny a ovoce, penzion a bistro, rozvoz obědů, pečení cukroví, provoz sítě kaváren, prádelenské služby, úklidové služby, prodejna s regionálními potravinami a výrobky, výroba mýdel, gastrovýroba, pekárna, zahradnické a údržbářské práce, výroba specifických kol.

24 sociálních podniků

6.3 DESET NEJVĚTŠÍCH ZAMĚSTNAVATELŮ V KRAJI

Ve Středočeském kraji je 10 největších zaměstnavatelů rozmístěno převážně v severní části kraje. Přehled největších zaměstnavatelů a jejich zaměření: Škoda Auto, a.s. v Mladé Boleslavi se orientuje na automobilový průmysl; Amazon Logistic Prague, s.r.o. v Dobrovízi se zaměřuje na činnost v dopravě; Lego Production, s.r.o. v Kročehlavech vyrábí hračky; Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o. ve Zdíbech se zaměřuje na automobilový průmysl; Aero Vodochody Aerospace, a.s. v Odoleně Vodě vyrábí letadla; Valeo Autoklimatizace, k. s. v Rakovníku vyrábí díly pro motorová vozidla; Sellier & Bellot, a.s. ve Vlašimi vyrábí zbraně a střelivo; zdravotní péči se zabývají Oblastní nemocnice Kolín, a.s. v Kolíně, Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s. v Mladé Boleslavi a Oblastní nemocnice Kladno, a.s. v Kladně.

ZÁVĚR

Uvedená analýza znázorňuje geografické umístění škol vzdělávajících žáky s těžkým postižením a podpůrných poradenských služeb pro jejich žáky ve Středočeském kraji. Dále uvádí geografické rozmístění vybraných sociálních služeb, které jsou zásadní pro zachování kvality života těch osob s těžkým postižením, které nenajdou své uplatnění na trhu práce.

Data týkající se školství jsou aktuální k lednu 2022. Jejich zdrojem byly kromě rejstříku škol zejména školní webové stránky. Bylo poměrně komplikované zjistit všechna uváděná data, neboť struktury webových stránek jednotlivých škol nejsou samozřejmě totožné. V další fázi sběru dat bylo proto využito místní znalosti odborníků z jednotlivých regionů. Snahou autorů bylo zajistit co nejvyšší počet relevantních dat, přesto je možné, že v některých jednotlivostech nemusí být data úplná.

Za zajištění informací týkajících se sociálních služeb v jednotlivých krajích patří díky především metodikům center tranzitního programu v jednotlivých krajích. Analytickou činností, kombinující práci s oficiální databází registru poskytovatelů sociálních služeb, rešerše oficiálních webových stránek daných služeb i telefonické kontaktování, se jim podařilo vybrat a představit přehled pouze těch služeb, které jsou v daném kraji osobám s těžkým postižením přímo určeny. Vzhledem k dynamičnosti služeb poskytovaných v této oblasti se mohou i zde objevit dílčí nesrovnalosti.

Za informace týkající se služeb poskytovaných neziskovými organizacemi děkujeme především Mgr. Markétě Nešporové a jejím kolegům z Odboru pro sociální začleňování MMR ČR.

Data týkající se zaměstnanosti osob s těžkým postižením byla získána na základě úzké spolupráce s vybranými pracovníky Úřadu práce ČR, jimž patří naše velké poděkování. Mapa sociálních podniků byla sestavena na základě volně dostupného adresáře (<https://ceske-socialni-podnikani.cz/>) sociálních podniků v ČR s následným kontaktování každého z nich. Díky tomu vznikl unikátní soubor jen těch sociálních podniků, které poskytují podporu osobám s těžkým postižením. I přes všechny dílčí nedostatky, které se mohly v tak širokospektrálním zaměření analýz napříč mnoha resorty vyskytnout, věříme, že předkládaná Analýza přinesla plastický informačně-geografický obraz možností a služeb, které lze osobám s těžkým postižením ve Středočeském kraji nabídnout.

Kolektiv autorů